

Praha 9. 6. 2022

Poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

Ministerstvu financí byla dne 25. května 2022 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vaše žádost je formulována takto:

(D)ovoluji si touto cestou vznést otázku týkající se prominutí daně z přidané hodnoty z odebrané elektrické energie spotřebitelem za měsíce listopad a prosinec loňského roku dle rozhodnutí ze dne 20. října 2021 č. j. MF-30457/2021/3901-2. Protože jsme spadli do režimu DPI po "krachu" společnosti Bohemia Energy a.s., kterým je (byla) společnost E.ON s.r.o. pro Jihomoravský kraj, obdrželi jsme (bez jakéhokoliv včasného upozornění na dodávky el. energie touto společností za velmi vysoké ceny v únoru 2022 fakturu na téměř 60.000 Kč s tím, že jsme ji měli uhradit do 14-ti dnů.

Podali jsme proti vyúčtování námitky, které dosud nejsou dořešeny, nicméně uvedené společnost odmítá snížit fakturu o částku sníženou o prominuté DPH, která odpovídá spotřebovanému množství el. energie v roce 2020 za uvedené osvobozené období s tím, že prý žádné takové osvobození neplatí, že platí pouze osvobození DPH ze záloh, které nám jednostranně napočítali ve výši 4.700 Kč za měsíce listopad a prosinec 2021, i když věděli, neboť jsme do roku 2015 byli jejich zákazníci, že užíváme elektrickou energii k vytápění ještě z let devadesátých, kdy zde byla vládní podpora pro jejich pořízování.

Proto si touto cestou dovoluji položit otázku, zda-li je pravda, že osvobození od DPH se netýká z realizované (uskutečněné) dodávky el. energie, nýbrž jen z uhrazených záloh, když prý rozhodná je pouze faktura, kterou zaslali v únoru 2022.

K Vaší žádosti Vám Ministerstvo financí sděluje následující:

Rozhodnutím č. j. MF-30457/2021/3901-2, které bylo dne 20. října 2021 uveřejněno ve Finančním zpravodaji č. 34/2021, byla osobám povinným přiznat nebo zaplatit daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) tato daň prominuta za dodání elektřiny nebo plynu,

u něhož vznikla povinnost přiznat daň podle § 20a odst. 1 ve spojení s § 21 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, v období od 1. listopadu 2021 do 31. prosince 2021. V § 20a odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb. je stanoveno, že *povinnost přiznat daň při dodání zboží nebo poskytnutí služby vzniká ke dni uskutečnění zdanitelného plnění*. DPH byla výše uvedeným rozhodnutím prominuta i v případě, že úplata, u níž vznikla povinnost přiznat daň, byla přijata ve stejném období. Z uvedeného proto plyne, že prominutí DPH se vztahuje nejen na dodání elektřiny a plynu, pokud den uskutečnění zdanitelného plnění nastal v listopadu či prosinci 2021, ale taktéž na všechny zálohy na toto plnění přijaté dodavatelem v tomtéž období.

Povinnost přiznat DPH u dodání energií je obecně stanovena v § 21 odst. 4 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb. Podle tohoto ustanovení platí, že *zdanitelné plnění se považuje za uskutečněné dnem odečtu z měřicího zařízení, popřípadě dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby, při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny*. Z pohledu DPH je tudíž zásadní stanovení konkrétního dne, ke kterému se vyhodnocuje příslušný daňový režim, a to bez ohledu na to, jak dlouho či kdy dodávky energií byly fakticky realizovány (tento princip je závazný a platný ve všech členských státech EU).

V této souvislosti je však třeba upozornit, že dodání elektřiny a plynu na rozdíl od jiného zboží funguje specifickým způsobem, kdy je oddělena distribuce daných komodit od jejich dodání (jedná se o dvě různé entity: poskytovatel distribučních služeb a dodavatel samotné energie). Vlastní měření dodávek elektřiny a plynu je pak prováděno příslušným provozovatelem distribuční soustavy ve spolupráci s operátorem trhu pro účely vyhodnocení odchylek. Teprve až se zpožděním jsou tyto údaje, spolu s vyúčtováním služby za distribuci energie náležející zákazníkovi (tato je součástí dvojsložkové ceny energie), předávány dodavateli energií (doba předání trvá průměrně 2-3 týdny). Až v tomto okamžiku je tedy dodavateli energií poskytnuta informace o provedeném odečtu a podklady pro zjištění skutečné spotřeby dané komodity, a to nejen v měrných jednotkách, ale i ve smyslu stanovení ceny (úplaty) pro zákazníka. Prodejce energií tak fakticky sám neprovádí odečet z měřicího zařízení, jak vyplývá z energetických předpisů, a proto se ve většině případů stanoví den uskutečnění zdanitelného plnění až v okamžiku dne zjištění skutečné spotřeby, což je zcela v souladu se zákonem č. 235/2004 Sb.

Lze proto shrnout, že pokud byla přijata záloha nebo nastal den uskutečnění zdanitelného plnění při dodání elektřiny či plynu (vyúčtování spotřeby – nedoplatek) v období listopad až prosinec 2021, je v těchto obou případech DPH prominuta. Jestliže však např. byly přijaty zálohy od 1. listopadu 2021 do 31. prosince 2021, nicméně den uskutečnění zdanitelného plnění (tj. den zjištění skutečné spotřeby a vlastní vyúčtování dodání elektrické energie nebo plynu) nastal až v lednu 2022, pak se prominutí daně vztahuje jen na zálohy, nikoli i na vlastní vyúčtování spotřeby. Případný nedoplatek v takovém případě podléhá dani se sazbou ve výši 21 %. V rámci celého vyúčtování jsou však zálohy přijaté v listopadu a prosinci 2021 zohledněny v úrovni bez DPH.

